

UNA MICA DE TOT

Miquel Spa

miquelspa@regio7.cat

La nova economia que explota la Cerdanya

Més enllà de les manifestacions i els talls de carretera de la Revolta Pagosa, però també per això. La ramaderia a la Cerdanya, i al Pirineu, viu un procés d'agonia directament proporcional a la força de la seva indústria turística. Les xifres del sector a la Cerdanya son demolidores. L'any 1982, tan sols dos anys abans de l'obertura del túnel del Cadí el posterior desbocament del turisme residencial, la societat de Cerdanya es vertebra al voltant de 572 explotacions ramaderes dels set sectors més tradicionals: boví, oví, cabrum, porcí, d'aviram, de conills i equí. Les 572 explotacions, entre d'altres subsectors, eren molt més que una activitat econòmica. També eren la base d'una organització social que en la seva vinculació directa amb el territori i la seva gent basava l'equilibri de la mateixa economia. La terra ben conreada i el bestiar ges-

tionat com els ancestres donaven de menjar als ramaders, agricultors, distribuïdors de productes, cuiners, restauradors, hotelers, mecànics i amb aquesta riquesa de quilòmetre zero es movia també el comerç local. D'aquestes 572 explotacions, les de més pes en la societat eren les de bestiar boví amb 505 granges i 13.020 caps de bestiar, moltes de les quals portaven la llet a la Cooperativa Cadí, entre d'altres empreses lleteres. Aquests més de cinc-centes granges ja eren menys el 1989: 460 explotacions amb 387 de bestiar boví. En l'estrena del nou segle, el 1999, la comarca continuava reduint aquesta base social i econòmica: tenia 327 granges, de les quals 260 de vaques. En les dues dècades del nou segle XXI, amb dues onades de la construcció de segones residències a l'esquena una de les quals encara sense control, la Cerdanya ha vist confirmar aquesta tendència.

L'any 2020 tenia 226 explotacions ramaderes dels set sectors, amb un descens del 39,5%, de les quals 185 eren de vaques. També en aquell inici del segle, la Cooperativa Cadí es nodria amb la llet de 600 explotacions, de les quals 360 eren de l'Alt Urgell i 240 de la Cerdanya. En aquest 2024 la Cooperativa Cadí fa els formatges i mantegues a la Seu amb la llet de 66 granges, de les quals 27 són de Cerdanya, l'11% de les que li portaven la llet fa dues dècades. Els ramaders estan sent substituïts per nous professionals ocasionals, que hi son mentre duri la bombolla però que marxaran l'endemà que peti el turisme: cambrers, recepcionistes, netejadors d'habitacions i cases de lloguer, constructors, pintors, fusters, gestors immobiliaris o talladors de gespa d'una economia que no vertebra la Cerdanya sinó que l'explota.